caritas

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Inzertní příloha Katolického týdeníku 1/2022

28. prosince 2021 – 3. ledna 2022

Láska je vynalézavá a mocná

Tříkrálová sbírka má už svou tradici. A já mám radost, že ji lidé nejen přijali, ale získali k ní důvěru a nezklamali ani v minulém roce, kdy kvůli covidové pandemii nebylo běžné koledování možné.

Sám jsem byl tehdy mezi nemocnými, a tak jsem mohl pozorovat dění jen z domu. Opravdu mě zaujala přejná vynalézavost mnohých, když například obecní rozhlas na vesnici oznámil, že koledníci sice chodit nemohou, ale jejich pokladnička je vystavená v jediném otevřeném obchodě s potravinami, kde mohou lidé přispět na Charitu. Jinde měli pokladničku v lékárně či v kostele. Mnozí objevili cestu k bankovnímu účtu sbírky. Nakonec její výsledek všechny mile překvapil. Nebyla samozřejmě tak veliká jako v předchozích letech, ale pro všechny koledníky a hlavně pracovníky Charit byla velkým povzbuzením.

Loňská sbírka nemohla plnit jedno z hlavních poslání, kterým je šíření radostné zvěsti o Boží lásce a blízkosti. Ukázalo se však, že opravdu mnozí mají už svá srdce naplněná Boží láskou a dovedou z ní rozdávat. Kvůli zavřeným obchodům a mnohým provozovnám i dalším pracovištím byli mnozí lidé bez peněz. Přesto dovedli myslet na ty, kteří jsou ještě potřebnější. Připomínají onu chudou vdovu z evangelia, která dala do chrámové pokladnice dvě malé mince. Pán Ježíš ji tehdy pochválil, protože dala víc než všichni ostatní, kteří dávali ze svého nadbytku, zatímco ona dala ze svého nedostatku. Dnes je třeba pochválit všechny, kteří jednali podobně jako ona.

„Pevně věřím, že i přes současnou pandemii bude letos tříkrálové koledování možné," povzbuzuje koledníky i organizátory sbírky arcibiskup Jan Graubner. Snímek Ivana Bužková / Člověk a Víra

Pevně věřím, že i přes současnou pandemii bude letos tříkrálové koledování možné. Vím, že se mnozí těší nejen na skutky lásky a svědectví o vánočním poselství, ale i proto, že mají za sebou různé izolace, které připomínají domácí vězení, že si už samoty užili dost a těší se na radostné setkání s lidmi.

A i kdyby platila různá omezení, věřím, že se zase ukáže, že láska je vynalézavá a mocná. I když bude ohleduplná a poslušná k předpisům, najde cestu k předávání vánoční radosti z příchodu Pána Ježíše nejen kdysi do Betléma, ale i do našeho společenství, když dokážeme být v Ježíšově jménu. Vždyť to slíbil.

JAN GRAUBNER,
olomoucký arcibiskup

Silnější než covid aneb dobrá zvěst vítězí

Nenápadný, okem neviditelný virus, který ochromil celý svět a nevyzpytatelným způsobem vstoupil do našich životů, vnesl mezi nás zpočátku chaos, strach z neznáma, nesmírnou zátěž, ohrožení zdraví, nečekaná úmrtí a různá omezení.

Mimo jiné ale prověřil naši připravenost reagovat na nenadálé situace, rychle se rozhodovat, otestoval mezilidské vztahy, vyzval nás k solidaritě, vzájemné podpoře a pomoci. Mnozí lidé ihned nasadili své zdraví i život, projevili odvahu a sami ohroženi virem, zpočátku někdy i nedostatečně vybaveni, ale s velkým nasazením, sloužili a dnes ještě pořád slouží v první linii. Všem patří náš obdiv a velký dík včetně všech pracovníků a dobrovolníků Charity, kteří jsou lidem nablízku i v čase pandemie.

Loni o Vánocích bez pozvání vstoupil covid i do našich domovů a naboural všechny tradice. Ale neobral nás o to podstatné – intenzivní prožití vánočního tajemství Boží lásky, bez pozlátek, cingrlátek, v hloubi srdce, s vděčností, v naději a tiché radosti. Po letech poprvé u dveří nezazvonili charitní tři králové. Ale, světe div se: vybafli na nás online, popřáli nám štěstí, zdraví, pokoj svatý a nabídli nám i možnost poslat příspěvek do online pokladničky. Poradili si, našli si způsob, jak dobrou zvěst a možnost obdarovat přenést do nového roku a pobídnout nás, abychom to poselství žili každý den.

Vzpomínám, jak jsme poprvé v lednu 1999 vyslali s požehnáním biskupa Dominika Duky koledníky z královéhradecké katedrály Svatého Ducha do ulic. Patnáct trojic vykoledovalo prvních 27 tisíc na plánovaný domov pro matky s dětmi, který jsme otevřeli o tři roky později. V březnu 2022 si připomeneme již 20. výročí tohoto zařízení, které poskytlo zázemí, útěchu a restart více než třem tisícům osamělých maminek či tátů s dětmi. A to je jen jeden z příkladů konkrétní pomoci Tříkrálové sbírky, která je dnes úžasným fenoménem propojujícím lidi napříč generacemi, profesemi, životními příběhy. Pomáhá potřebným a nemocným, všechny nás spojuje a učí růst v lásce, ve víře a naději.

ANNA MACLOVÁ,
ředitelka Diecézní charity
Hradec Králové

Odkud přitéká mohutná řeka darů?

Nebude to vyprávění o putování koledníků s poskakujícími korunkami na hlavách od jedněch ojíněných dveří ke druhým. Ono jde totiž do tuhého a lidí, kteří potřebují pomoc, v poslední době z mnoha důvodů přibývá.

Minulý ročník Tříkrálové sbírky, konané ve stínu protiepidemických opatření, se bohužel musel obejít bez tradiční pochůzky natěšených koledníků. Jejich pokladničky zůstaly spolu s nimi doma. U tradiční akce, založené hlavně na fyzickém koledování, se to zdálo být zásadním problémem. Ovšem nezdolný tým kolegů – organizátorů sbírky se nenechal vykolejit. V rekordně krátkém čase dokázali pohotově přijít s účinnými řešeními, se kterými se počítá i v roce 2022. Nejen proto, že bychom se báli, že koledníky zavře lockdown zase doma, ale protože se osvědčily: nabízejí lidem více možností, jak přispět.

Přestože všichni v Charitě pevně věříme, že se bude koledovat, a desetitisíce koledníků jsou již připraveny „na značkách", budou na vás na veřejně dostupných místech čekat i statické pokladničky. Ne snad kvůli omezením, ale proto, aby na Tříkrálovou sbírku mohli přispět i ti, koho koledníci nezastihnou doma. Prostě, když nepřijde pokladnička za vámi, můžete vy přijít za pokladničkou.

Ovšem koledníci vás mohou navštívit kdykoliv a kdekoliv, budete-li připojeni online. Jejich cesta za vámi končí u „dveří" vašeho mobilu nebo počítače a radostné koledování je uvozeno úsměvnou větou „Pane Onlajne, jste tam?" Rozhodnete-li se tedy přispět touto cestou, nebudete ochuzeni o divácký a posluchačský (zapněte si prosím zvuk) zážitek a dostane se vám i K+M+B požehnání na obrazovku. Online koleda byla pro nadcházející sbírku zdokonalena napojením na novou platební bránu, která výrazně zvýší uživatelský komfort a zajistí hladký průběh plateb.

Během probíhající Tříkrálové sbírky (i mimo ni) můžete zaslat svůj dar pochopitelně i standardní cestou převodem na účet, kartou online nebo pohodlně s využitím QR platby. Jednorázově či trvale můžete i nadále přispět prostřednictvím dárcovské SMS.

Každá koruna, která spěchá od štědrých dárců za lidmi v nouzi, má prostě svou cestu. Můžete si být jisti, že všechny dojdou bezpečně do svého cíle. A jaké ty cíle byly a jsou, představujeme i v tomto vydání charitní přílohy KT Caritas. Začtěte se, prosím, kudy a jak spěchají vaše dary za potřebnými.

MILAN VLASÁK,
fundraiser Charity
Česká republika

Nejdřív k tornádu a pak do chráněného bydlení

Od pozdního léta už nové auto nepomáhá při tornádu, ale slouží klientům chráněného bydlení. *Snímek DCH Brno*

Autem z Tříkrálové sbírky pomáhala Charita Blansko po tornádu. Díky darům v loňské Tříkrálové sbírce tu doplatili devítimístný automobil s plošinou pro vozíčkáře. Jenže první cesta nevedla do místního chráněného bydlení, pro které byl vůz určen. Zasáhla totiž vyšší moc.

Poslední červnový víkend roku 2021 s autem vyrazil Tým mimořádných událostí Charity Blansko na pomoc na jihovýchodní Moravu zasaženou ničivým tornádem. „Vyjeli jsme hned v pátek těsně po tornádu, kdy jsme vezli do zničených oblastí stovky baget pro zasahující složky Integrovaného záchranného systému," vzpomíná vedoucí týmu z blanenské Charity Miroslav Doležel. Během léta vyrážela pomoc z Charity Blansko na Břeclavsko a Hodonínsko vícemístným automobilem ještě několikrát.

Pak se vůz mohl vrátit ke svému původnímu účelu. „V Chráněném bydlení žije téměř polovina klientů se sníženou pohyblivostí. Bez speciálního, většího auta bychom před každou cestou s klienty stáli před volbou, koho vzít s sebou a kdo má zůstat doma," říká vedoucí Chráněného bydlení Betany Boskovice David Zachoval.

Dary z Tříkrálové sbírky využívá Charita Blansko na to, aby svým klientům mohla nabízet stále lepší služby i okamžitou pomoc jednotlivcům. V loňském roce díky podpoře dárců ve sbírce například mohla zaplatit desetiletému chlapci s vážnou nemocí kostí kompletní terapii. Také výtěžek Tříkrálové sbírky 2022 plánuje Charita Blansko věnovat lidem v akutní krizi a rozvoji charitních služeb. „Chtěli bychom se ještě víc zaměřit na individuální pomoc lidem, kteří se dostanou do těžké finanční situace například z důvodu energetické krize, pandemie covidu nebo zdravotních a dalších důvodů," vysvětluje ředitel Charity Blansko Pavel Kolmačka.

Z letošní Tříkrálové sbírky blanenská Charita dále podpoří péči Mobilního hospice sv. Martina, seniory, zdravotně postižené a rodiny s dětmi v regionu. Další část výtěžku věnuje na nákup aut na cesty pečovatelek a zdravotních sester do domovů lidí na Blanensku a Charitní záchranné síti, díky které může okamžitě vyjíždět k lidem, pro které není zrovna dostupná žádná jiná pomoc.

Koledníky na Blanensku budou lidé potkávat v obcích a městech už 22. rokem. Boží požehnání při tříkrálovém koledování přinesou od 1. do 16. ledna 2022. „Věříme, že letos budou Tři králové koledovat tradičně, ale připravujeme se i na to, že koledníci nebudou moci kvůli pandemii vyrazit do ulic. Ale byla by to velká škoda," říká dlouholetá koordinátorka sbírky v Charitě Blansko Marie Sedláková.

VLADĚNA JARŮŠKOVÁ

Jak koledníci proměňují lidské osudy

K čemu slouží výnos Tříkrálové sbírky ve Valašském Meziříčí? Na přímou pomoc lidem v tísni, příspěvek na provoz Centra sociálně materiální pomoci, plat jeho pracovníka a spoluúčast při žádostech o dotace.

Koledníci od Beskyd až po Oderské vrchy pomáhají Charitě Valašské Meziříčí. *Snímek Josef Vrážel*

„A také na auta, máme jich přes čtyřicet, a ta nám opravdu ‚hoří‘," říká Jiří Gavenda, ředitel Charity Valašské Meziříčí, která pokrývá rozsáhlé území, táhnoucí se podél Bečvy od Moravskoslezských Beskyd až do Oderských vrchů. A bez kvalitních a spolehlivých vozů se tu neobejdou.

Valašskomeziříčská Charita připomíná dobře seřízené soustrojí. Důmyslný nástroj, jak s jemnocitem a profesionálně pomáhat seniorům, nemocným a nemohoucím, kteří už na vše doma sami nestačí. A také lidem, kteří se ocitli na dně a nevědí, jak klubko problémů rozplést.

„Představíme čtenářům dva lidské příběhy, každý jiný a každý má jiný konec. Oba ale spojuje Centrum sociálně materiální pomoci, které obě klientky našich služeb podporovalo na jejich cestě k vyřešení jejich složité životní situace," říká Jiří Gavenda, ředitel Charity Valašské Meziříčí.

Jelikož Centrum není sociální služba, není možné na jeho provoz žádat dotaci. Hlavním zdrojem financování jsou tedy peníze z Tříkrálové sbírky. V posledních letech se na financování podílejí také obce z oblasti působnosti místní Charity. „Bez finanční podpory z Tříkrálové sbírky by Centrum nejen nevzniklo, ale nebylo by možné ho ani dále provozovat," zdůrazňuje Jiří Gavenda.

Sasanky v akci

Paní Zdeňka, mladá maminka čtyř dětí, letos v říjnu podlehla vážné nemoci. Její příběh zasáhl v Charitě Valašské Meziříčí snad každého, kdo se s ní potkal. Zdeňka byla totiž nejdéle spolupracujícím klientem místní Charity, která tuto ženu provázela životem celkem jedenáct let. A díky tomu nejspíš čeká lepší osud i její děti.

Část dětství a mládí prožila Zdeňka po dětských domovech, se svou původní rodinou se téměř nevídala. Toužila po bezpečné náruči, láskyplném objetí a pohlazení, které vlastně nikdy nepoznala. Nevyšlo to. Do azylového domu valašskomeziříčské Charity přišla s malou dcerou v náručí. „Dítě měla velmi ráda a pečovala o něj tak, jak uměla, ale odpovídalo to jejím schopnostem," říká zástupkyně ředitele Naďa Gilarová. S péčí o malou proto Zdeňce pomohly Sasanky, tedy pracovnice sociálně aktivizační služby místní Charity, které ji naučily, jak dítě přebalovat, krmit, hrát si a povídat si s nemluvnětem, tedy vše, co Zdeňka sama nikdy nezakusila, a tedy ani neuměla. Zdeňka však nedokázala a nechtěla být sama. Později žila u různých přátel a postupně přivedla na svět další potomky. Jenže, jak už to bývá, s poněkud problematickými partnery. S chlapy, kteří byli na štíru s alkoholem a někdy i se zákonem. Jiné muže nepoznala.

Při porodu čtvrtého potomka loni o Vánocích našli lékaři Zdeňce zhoubný nádor, bohužel v pokročilém stadiu. Brzy na jaře ulehla do hospice. Nejstarší dcera už byla v tu dobu v péči pěstounské rodiny a další tři děti u dočasných pěstounů. A charitní Sasanky Hanka a Katka, vyškolené na pomoc rodinám s dětmi, ale nijak zkušené s doprovázením nevyléčitelně nemocných? Nezaváhaly prý ani na vteřinu. S profesionální samozřejmostí se ujaly nové role. Zdeňku pravidelně navštěvovaly, často i s oběma pěstounskými rodinami a s jejími dětmi. Až do úplného konce. A když nastal, postaraly se stejně samozřejmě o důstojné rozloučení. Dočasní pěstouni se pod vlivem událostí rozhodli přijmout osiřelé děti natrvalo. A to znamená, že sourozenci zažijí něco, co jejich maminka sama nikdy nezakusila: docela obyčejný domov.

Kalendář pro paní Danu

Také paní Daně Charita pomohla změnit život. Vyrůstala na Vyškovsku v domě bez vody, elektřiny a se suchým záchodem na dvorku. „Chtěli jsme mít Klapzubovu jedenáctku, ale nakonec máme dětí jen šest," říká s klidným úsměvem tato maminka početné rodiny a současně už mladá babička. Jenže do smíchu jí vždycky nebylo. Jednoho dne přijela sociálka, naložila její potomky a odvezla je do dětského domova. Co si měla Dana s partnerem počít, sami proti úřední mašinérii? „Kdybys žila v azylovém domě, mohla bys dostat děcka zpátky," poradil jí prý někdo. A tak se také stalo. Dany se ujala Charita, psycholožka s ní rozebrala situaci, Sasanky, tedy pracovnice sociálně aktivizační služby místní Charity, Věrka a Katka pomohly s jídlem a oblečením. Ale také se soudy a jednáním na sociálce, vysvětlily Daně, jak vyplnit žádosti. A koupily jí kalendář. Díky této praktické pomůcce už neprošvihla žádný termín, kdy se měla hlásit na pracovním úřadě.

Charita pomohla Daně opět spojit rodinu. *Snímek autor*

„Na azylák do konce svého života nezapomenu, za pomoc jsem jim vděčná, i můj muž a děti," říká žena, která dnes žije s rodinou v nedaleké vesnici. Od obce dostaly s mužem práci, děti chodí do školy a prospívají, nejstarší dcery už mají vlastní rodiny. Se Sasankami jsou však stále v kontaktu, zhruba dvakrát do měsíce, zajdou třeba do cukrárny na kafe. „My je bereme jako členy rodiny. Jsme už sice soběstační, ale jsou tam ještě mezery. Děkuji Bohu, že jsem potkala takové lidi," říká Dana.

Doma už mají od začátku prosince postavený stromeček a děti prý žadoní, ať pod něj rovnou dají také dárky. „To nejde," vysvětluje jim Dana, „dárky přece nosí Santa!"

Příběh paní Dany se objeví v jednom ze spotů Tříkrálového koncertu, který odvysílá Česká televize v neděli 9. ledna 2022 na ČT1 od 18 hodin.

JAN OULÍK

Když se za vás postaví celé nebe

Hradecká oblastní Charita z Tříkrálové sbírky 2021 finančně podpořila svou službu Domácí hospicové péče, která je stále více vyhledávaná a lidé na ni mohou přispívat i po Novém roce.

Domácí hospicová péče Hradec Králové pomáhá rodinám s péčí o nevyléčitelně nemocné blízké a její tým je jim v těchto posledních chvílích oporou, často dnem i nocí. Služba byla podpořena také z Tříkrálové sbírky. Více o službě také na www.charitahk.cz. Snímek Oblastní charita Hradec Králové

Leckdo se může domnívat, že dozvědět se konečnost diagnózy svého blízkého je to nejhorší. Člověka prostoupí směs pocitů, dojmů, poplach, co bude teď? Stejně takto i Magdalena zmobilizovala všechny své zdroje síly, aby se mohla postarat o svého nemocného tatínka. Aby si ho mohla vzít k sobě domů, musela se domluvit s lékaři v nemocnici, ale také třeba se svou dcerou.

Všichni v okolí, včetně lékařů, ji od jejího záměru odrazovali. Domluvila si na doma polohovací postel, začala zjišťovat další vhodné pomůcky a kontaktovala na podnět sociální pracovnice hradecké fakultní nemocnice i Domácí hospicovou péči. Byl domluven termín propuštění jejího tatínka. Vše bylo připraveno. Jeden telefonát z nemocnice však vše změnil. Tatínek byl převezen ráno sanitkou do nemocnice v jiném okresu, podle trvalého bydliště. Lékař nedoznal, že je náročnou ošetřovatelskou péči možné zajistit v domácích podmínkách.

Magdalena bojovala s velkým zklamáním. Otci slíbila, že si jej vezme domů, ale bála se, že nebude schopen absolvovat další cestu sanitkou. Vše, co bylo připraveno, vypadalo najednou marně. Dcera to ale nechtěla vzdát. Společnými silami se podařilo domluvit pokračovaní v paliativním postupu v okresní nemocnici, tatínka si vzali pod ochranná křídla lékaři, kteří shodou okolností pracují pro jiný místní domácí hospic. O tři dny později byl tatínek bezpečně dopraven zpět do Hradce Králové, do pokojíku, který mu zapůjčila jeho vnučka.

Péče o tatínka byla ošetřovatelsky náročná, ale na to jsme byli připraveni. Pravidelné denní návštěvy našich sester Domácí hospicové péče někdy nestačily, a tak vyjížděly často i v noci. Magdalena se naučila do té doby pro ni neznámé úkony. Sestry ji zaučily ve všem potřebném. Noci byly totiž náročnější než dny. Sílu ubíraly také nejistota a obavy o tatínka. Za velké podpory celého týmu Domácí hospicové péče však dcera našla sílu celou situaci zvládat.

Magdalena s tatínkem spolu vzpomínali na společné chvíle, stihli projít i některá jeho přání ohledně budoucnosti jejich domu. Do pokojíku občas nakoukla i vnučka, která by se jinak za dědou ani do nemocnice nemohla přijít podívat. Nakonec přišlo ono tiché poslední pohlazení a slzy, ale také velká vděčnost a hrdost za vše vykonané.

Na počátku každého umírání doma je totiž rozhodnutí – chci být s tebou. A takové rozhodnutí stojí za to, aby se za něj postavilo třeba i celé nebe.

KATEŘINA KRTIČKOVÁ

Tříkrálová sbírka pomáhá i studentům v Indii

Každá tříkrálová skupinka v královéhradecké diecézi vybírá do pokladničky také na pomoc potřebným lidem vzdáleným tisíce kilometrů na jihovýchod. Ve školním roce 2020–2021 tříkráloví dárci tak umožnili vzdělávání 32 vysokoškoláků z chudých poměrů v oblasti Belgaum v indickém státě Karnátaka.

„Zatímco většina výtěžku Tříkrálové sbírky pomáhá lidem v nouzi v České republice, její část je každoročně určena i na rozvojovou a humanitární pomoc v zahraničí," vysvětluje Anna Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové. Celkově už téměř šedesát nadaných indických studentů z chudých rodin dostalo díky tomuto kroku příležitost vzdělávat se na vysoké škole. Projekt Univerzita uvádí v Indii do života právě královéhradecká diecézní Charita. Studium dává nemajetným studentům nejen znalosti a rozhled, ale také možnost získat potřebnou praxi ve svém oboru. Jsou mezi nimi budoucí zdravotní sestry a učitelé, ale i šéfkuchaři.

„Projekt Univerzita běží již od roku 2016 a rozšiřuje náš dlouhodobý vzdělávací projekt Adopce na dálku. Těší nás, že můžeme chudé indické studenty přiblížit k jejich vysněnému povolání. Touto cestou Vám chceme poděkovat za podporu a představit alespoň tři z nich," zve Anna Maclová.

Jennifer ráda pečuje o zdraví dětí

„Naše zdravotnická škola sousedí s nemocnicí. Personál nám hodně pomáhá a našla jsem tu nové přátele," říká budoucí zdravotnice Jennifer Nazareth. Studium jí ukázalo způsoby, jak může být prospěšná rodině i celé společnosti. Naučila se, jak předcházet nemocem. Účastnila se například kampaní proti dětské obrně. I v budoucnu by ráda pečovala hlavně o děti.

Roja nedá dopustit na matematiku

Roja Fernandes studuje fyziku, chemii a matematiku, která je jejím oblíbeným předmětem, protože – jak říká – pomocí čísel je možné vyřešit neskutečné množství problémů. Už v dětství se 2–4 hodiny denně věnovala řešení matematických úloh. Chtěla by se stát profesorkou matematiky a přesvědčit své studenty o tom, že je to snadný předmět. „Už teď doučuji mladší studenty a radím jim, jak se vyvarovat chyb. Naučila jsem se přitom od nich spoustu věcí," prozrazuje nadšeně Roja.

Jennifer se spolužačkami. Snímek archiv DCH Hradec Králové

Xavier chce být šéfkuchařem

Xavier je synem drobných rolníků. Bez finanční podpory z Tříkrálové sbírky by na univerzitní studium nemohl pomýšlet. Vybral si obor management hotelnictví, v rámci kterého již absolvoval šestiměsíční praxi. „Chtěl bych být šéfkuchařem na lodi. Rád bych cestoval po světě a poznával kulturu různých zemí. Ze svého příjmu budu podporovat svoje rodiče, kteří se pro mě hodně obětovali, a pomáhat potřebným dětem," plánuje Xavier.

Projekt Univerzita bude pokračovat i v následujících letech a podpoří další sociálně znevýhodněné mladé lidi. Více informací o rozvojových projektech Diecézní charity Hradec Králové v Indii najdete na webu www.adopce.hk.caritas.cz.

VOJTĚCH HOMOLKA

Dřevění králové „koledovali“ i při lockdownu

Pro Glacovy z Holýšova je letošní ročník Tříkrálové sbírky již dvacátý druhý. Jak se koledování v jejich kraji rozvíjelo a jak si poradili minulý rok, když si museli vystačit jen se statickými pokladničkami?

Loni v Holýšově vybírali tři králové ze dřeva. *Snímek Jan Glac*

„Před dvaceti lety jsme začali na výzvu Charity. Obcházeli jsme v Holýšově, ale koledníky jsme měli postupně i z Neuměře, Kvíčovic, Všekar, Honezovic, Křenova a všichni chtěli, abychom zašli k nim domů a k jejich babi a příbuzným,“ vzpomíná Jan Glac. „Dojímá nás lidská solidarita a radujeme se i z radosti obdarovaných. Kolednickými řadami nám prošly desítky dětí včetně našich devíti vnoučat, snad i ony budou mít v sobě milou vzpomínku,“ přibližuje zkušený holýšovský koordinátor Tříkrálové sbírky, proč jí znovu a znovu věnují svůj čas a energii. „Dnes je pro nás nejsilnějším motivem osobní návštěva těch, u nichž už jsme byli.“ V posledních letech koledují Glacovi a jejich tříkrálové skupinky ve prospěch těžce handicapovaných dětí, kterým příspěvek pomáhá s úhradou důležitých léčebných rehabilitačních procedur a pomůcek. Řadu z nich totiž pojišťovna neplatí. Tradičně také koledou pomáhají Domovu pro matky s dětmi v tísni v Havlovicích.

„Co se týče výběru projektů, vždy jsme dbali na to, abychom ty lidi či místo viděli a problém vzali za svůj. Bez této motivace už bychom nebyli schopni vyrazit. Vlastní sbírka je osm dní perné práce,“ dodává Jan Glac. „Za léta sbírek jsme se s řadou klientů seznámili a udržujeme s nimi dlouholeté kontakty, společně sdílíme i jejich radosti či trápení. A samozřejmě v případě potřeby pomáháme i mimo sbírku.“

Rozsáhlá vládní opatření proti pandemii při minulém ročníku neumožnila osobní koledování. I tak se ale Glacovi setkali s obrovskou vstřícností úřadů obcí, kde má Tříkrálová sbírka svou tradici. Stacionární pokladničku si zde brali na zodpovědnost zaměstnanci úřadu, nebo dokonce starostové a místostarostové, a leckde nechali možnost koledy do pokladničky vyhlásit i rozhlasem.

„Poslední sbírkové místo jsme zřídili u nás doma, a abychom aspoň trochu nahradili atmosféru, zhotovili jsme tři krále ze dřeva. Dostali naše kostýmy a trpělivě snášeli sníh i mráz. Na noc jsme je převáželi domů uschnout a ohřát se, aby mohli ráno zase nastoupit do služby,“ popisuje Jan Glac, jak se vyrovnali s ochrannými nařízeními. Na svůj plot vyvěsili výzvu ke koledě a kolednický záměr. Když zájemce zazvonil na zvonečky, pokladničku přinesli ven, umístili ji do speciálního držáku na pařezu a zase se vrátili ke dveřím. Dárce vstoupil na dvorek, přispěl do kasičky a na dálku si popřáli. Když za sebou zavřel vrátka, pokladničku nastříkali dezinfekcí a zase odnesli domů. „Tak jsme si mohli po letech užít i seniorského pocitu služby – mohli jsme sedět celé půldne u okna a z teplíčka domova jen sledovat, *‚esli někdo de´*,“ uzavírá holýšovský koledník. PETR ŠIMEK

Tréninkový byt pro duševně nemocné

Jedním ze záměrů, které má Charita Frýdek-Místek na využití finančních prostředků získaných z Tříkrálové sbírky, je zajištění tzv. tréninkového bytu pro osoby s duševním onemocněním.

Pomůžeme a poradíme, jak správně začít. *Snímek Kateřina Vlčková*

Lidé s duševním onemocněním jsou jednou z cílových skupin frýdecko-místecké Charity. Už více než deset let pro ně provozuje jak pobytovou Oázu pokoje, tak ambulantní Denní centrum Maják a terénní a ambulantní Zoom. Loni k těmto službám přibylo také Beskydské centrum duševního zdraví. Vzniklo v rámci reformy psychiatrické péče ve spolupráci s Nemocnicí Frýdek-Místek a zahrnuje jak sociální, tak zdravotní část. A k tomu všemu by mohl přibýt další článek.

„Máme k dispozici byt, který bychom rádi využívali jako tréninkový pro osoby vracející se z dlouhodobých hospitalizací. Ne vždy je totiž člověk vracející se z psychiatrické léčebny schopný přejít přímo do běžného prostředí, někdy potřebuje podporu a získat, osvěžit si některé kompetence, někdy se nemá kam vrátit, protože rodinné a materiální zázemí není nebo nefunguje. Na druhou stranu není nutné, aby přešel do nějakého pobytového zařízení sociálních služeb,“ přibližuje důvody pro tento záměr vedoucí sociální části Beskydského centra duševního zdraví Dominika Jonáková a dodává, jak bude projekt fungovat: „Byt dostane do nájmu bez kauce a vysokých vstupních nákladů osoba vracející se z hospitalizace na omezenou dobu, během které se jí bude dostávat potřebné podpory a nácviků týmu Centra duševního zdraví a dalších návazných služeb. Po čase se posune do běžného nájemního bydlení a byt se využije pro další osobu.“

Bytovou jednotku získala Charita Frýdek-Místek v rámci dědictví a mohla by tak pomáhat dále. Vzhledem ke stáří a stavu bytu je ale zapotřebí provést rekonstrukci a byt kompletně vybavit tak, aby mohl sloužit plánovanému účelu. Aktuálně jsou to vyklizené prázdné prostory, které čekají nejen na nový nábytek, bytové zařízení a elektroinstalaci, ale také na své nové obyvatele, kteří je prosvětlí svou přítomností a radostí z nových začátků. A k tomu by mohly pomoci i peníze získané během Tříkrálové sbírky.

MARTIN HOŘÍNEK

Musíme přemýšlet nad každou korunou

Jednotlivé farní Charity si svou pomoc bez darů z Tříkrálové sbírky nedovedou představit. Patří mezi ně jedna z nejmladších Charit v pražské arcidiecézi – kolínská. Jejím zásadním úspěchem je vybudování Komunitního centra svaté Zdislavy, které je celodiecézním záměrem Tříkrálové sbírky 2022. Vyptávali jsme se ředitele Farní charity Kolín, PETRA ZAVŘELA.

Co vlastně ve městě a na Kolínsku děláte?

Podařilo se nám vybudovat dobré jméno organizace se škálou různých aktivit, přičemž klíčové jsou poskytování potravinové a materiální pomoci osobám v nouzi a práce se seniory včetně rozvinuté dobrovolnické činnosti. Zásadním úspěchem je vybudování Komunitního centra svaté Zdislavy.

V tuto chvíli máme celkem šest zaměstnanců, takže jsme v tomto ohledu spíše menší Charita. Máme však partu skvělých dobrovolníků, kteří se aktivně zapojují. Ročně se naše pomoc dotýká šesti set lidí, seniorů, osob v nouzi, rodin s dětmi.

Kdo je typickým uživatelem vašich služeb a jak konkrétně mu pomáháte?

Nejpočetnější skupinou jsou i u nás, ve městě již poměrně vzdáleném nejlidnatější aglomeraci v zemi, lidé žijící na ulici, chudé rodiny s dětmi a samoživitelé, kterým ve spolupráci se sociálním odborem městského úřadu vydáváme hmotnou pomoc. Většinou potraviny, oblečení, drogerii, ale třeba také kočárky. K dispozici je pro ně v našem centru sprcha a pračka.

Další cílovou skupinou jsou senioři, a to hned ve dvou rovinách. Jednak v rámci vedení volnočasových, aktivizačních aktivit (senioři vyrábějí výrobky, které následně prodáváme v našem krámku, trzích a z výdělku hradíme nákup dalších surovin). V druhé rovině se jedná o dobrovolnickou činnost, kdy zajišťujeme dobrovolníky pro osamělé seniory – ať žijí v domácím prostředí, v pobytové sociální službě, nebo jsou dlouhodobě v nemocnici.

Třetí spektrum aktivit vychází z vydaného pověření pro výkon sociálně-právní ochrany dětí, kdy zajišťujeme poradenství a na základě soudního rozhodnutí asistované styky rodičů a dětí. Také zajišťujeme dobrovolnickou formou i dvě drobné volnočasové rodinné aktivity – procházky a tancování.

Nakolik je pro vás důležitá podpora od dárců v Tříkrálové sbírce? Na co potřebujete finance?

Pro Charitu naší velikosti je podpora dárců přímo od nás z města naprosto zásadní. Musíme přemýšlet nad každou korunou – tedy ať už je na hlavě koledníka, s vděčností za jeho pomoc, nebo v kasičce, s vděkem za štědrost. Jakýkoliv dar je pro nás podstatný. Záměrem nadcházející Tříkrálové sbírky je hlavně vybrat prostředky na zajištění chodu a provozu potravinové a materiální pomoci v Kolíně. Dále bychom chtěli rozšířit tuto službu do nedaleké Kouřimi, kde spolupracujeme s místní farností a spolkem Rozmarýna, který distribuuje tuto pomoc místním chudým a do sociálního bydlení – zde bychom chtěli stavebně uzpůsobit také naše zázemí na místní faře. Je důležité, aby naše služba prorůstala životem místní církve.

Víte, co mě vždycky dostane? Když se zapojují lidé, kteří chtějí bez nároku na odměnu ve svém volném čase pomáhat Charitě, a navíc to dělají dobře. Třeba i jako koledníci. A takových dobrovolníků máme dost. Slovy slavíka – to jsem rozhodně nečekal. A moc mě to těší, že se na ně můžeme obracet: když potřebujeme shrabat listí u komunitního centra, opravit lavičku, pomoci s projektem nebo koledovat. To se to pak krásně „řediteluje".

Jak vznikl nápad vybudovat v Kolíně zmíněné komunitní centrum? Proč je potřeba?

Původní nápad pochází od bývalé ředitelky Lucie Růžkové-Rybárové. Zamýšlela vybudování komunitního centra jako nového sídla a srdce kolínské Charity. Návrh na něj vznikl i s ohledem na služby asistovaného kontaktu rodičů s dětmi – je naším úkolem dávat je dohromady. Takže dům má například dva vstupy, aby se rodiče v konfliktu, resp. bývalí partneři, nepotkali osobně. V plánu je také vytvořit prostor pro setkávání místní komunity – občanů Kolína a zejména Kolína-Zálabí, neboť část Kolína za řekou není vybavena takovou občanskou kapacitou jako centrum města. Paní ředitelce se podařilo sehnat projektovou výzvu a ve spolupráci s místní farností také pozemek, a zejména s dobrovolníky projít procesem projektového řízení a stavby.

Komu bude komunitní centrum sloužit? Jaké programy chystáte?

Přestěhovali jsme sem naše služby v rámci sociálně-právní ochrany dětí. A také seniorské aktivity. Zároveň chceme do budovy přenést i sídlo organizace. Srdcem domu je komunitní sál, přičemž mou vizí je intenzivně spolupracovat s místními lidmi, kteří sami dobře vědí, co komunita potřebuje, a poskytovat jim zázemí pro jejich aktivity. A to skutečně jakékoliv – výstavy, koncerty, odborné kurzy, workshopy, společenská setkávání, farní agapé apod. Ono se to děje už nyní, avšak často musíme bohužel akce zrušit či posunovat kvůli pandemickým opatřením. Nicméně například ve spolupráci s Městem Kolín, Diakonií a organizací Dementia zajišťujeme pravidelné kurzy pro neformální pečující i pro profesionální pracovníky, seniory a osoby se zdravotním postižením. Kdo se někdy ocitl v situaci pečujícího, ví velmi dobře, jak je taková služba potřebná.

V Charitě působíte teprve jeden a půl roku. V čem jsou její silné stránky?

Charita je odborně i lidsky velmi silná v péči a poradenství při práci s lidmi v nouzi – ať žijícími na ulici, nebo vyžadujícími doprovázení druhé osoby. Navzdory různým předsudkům je akční, rychlá a flexibilní – například loni, když přišel zákaz koledovat. Lidé v Charitě si umějí poradit, ale pak také pomoci a být právě tam, kde je to v daném okamžiku potřeba. Když přijde nějaká katastrofa, ať už živelná, nebo v životech konkrétních lidí. Charita stojí a padá na zaměstnancích a dobrovolnících, přičemž jsem od začátku svého působení mile překvapen, kolik lidí chce Charitě pomáhat. Řekl bych, že tato síla je také daná křesťanským přesahem, kdy práce dává skutečný smysl a nevykonává se pouze za účelem plnění dotačních podmínek a v případě zaměstnanců vlastní obživy.

JARMILA LOMOZOVÁ

Petr Zavřel s pracovnicemi kolínské Charity při řemeslných trzích. *Snímek FCH Kolín*

Když na koledu vyrazí starosta

JAKUB WAJSHAJTL je starostou obce Chotiměř na Litoměřicku se třemi sty obyvateli. Zapojuje se aktivně do organizace i propagace Tříkrálové sbírky. Vysvětluje, co ho k tomu vede.

Jako starosta máte své práce a starostí dost. Proč jste se pustil ještě do Tříkrálové sbírky?
Jedním z úkolů, které jsem si jako starosta vzal za své, bylo oživení komunitního a kulturně-společenského života v obci. Setkání místních i přespolních, která mají nějaký společný cíl a smysl, nebo ještě lépe přesah. Proto jsme obnovili například tradiční masopust nebo založili Den obce. A když jsme hledali událost, která by kromě setkání přinesla také pomoc, pomohla náhoda a já poznal lidi z litoměřické diecézní Charity. K první Tříkrálové sbírce v Chotiměři už byl jen krok. Je to unikátní sbírka, která pomáhá, přináší setkání, symbolicky dává místní dohromady, a přitom nemusí být v jeden čas na jednom místě. Charitě patří velký dík a obdiv za její organizaci. Užijí si to děti i dospělí a přesah je jasný: společně pomáháme!

Sám chodíte koledovat. Jak reagují občané? A co to znamená pro Vás samotného?
Pro mne a snad i pro sousedy, u kterých zazvoníme a zastavíme se s dětmi a s koledou, je to čistá radost a krásný zážitek. V zimních kulisách obce v srdci Českého středohoří má tento zvyk jedinečné kouzlo. A svoji osobní účast na sbírce beru jako samozřejmost, která snad nenásilně podtrhne její smysl a třeba i pomůže v rozhodnutí těm, kteří o smyslu dobré věci lehce pochybovali.

Poprvé se ve Vaší obci koledovalo v roce 2020. Do pokladniček se Vám podařilo nasbírat téměř deset tisíc korun. To je na první ročník a velikost Vaší obce neuvěřitelný výsledek. Čím si tento úspěch vysvětlujete?
Jednak to bylo úplně nové. Pro většinu místních překvapivé, ale v tom dobrém slova smyslu. Podobná sbírka se tu nikdy nekonala, takže si troufnu říct, že lidé byli natěšení. A v neposlední řadě měli radost a zážitek z toho, že jim u dveří zpívají místní děti v krásných kostýmech a požehnají jejich obydlí.

Koledníci v Chotiměři se těší, že letošní sbírka proběhne jako obvykle.
Snímek Jakub Wajshajtl

Loni nesměli koledníci do ulic a Tříkrálová sbírka probíhala zejména v online prostředí. Zaznamenali jste ze strany lidí reakce, že jim Tři králové chyběli?
Určitě, reakcí a dotazů bylo hodně. Samozřejmě to všichni chápali, stavili se na radnici, aby aspoň mohli přispět do pokladničky, a brali si samolepky s požehnáním na dveře. Určitě poslali i něco na účet sbírky. Ale ten osobní kontakt a radost ze setkání s koledníky to pochopitelně nenahradilo. Proto ještě víc doufáme v lepší situaci a těšíme se i u nás v Chotiměři opět na Tři krále se vším všudy.

EVA HADAŠOVÁ

Jak Tříkrálová sbírka pomohla Jiříkovi

Dvaadvacetiletému Jirkovi nikdo neřekne jinak než Jiřík. Dětská mozková obrna provázená ochrnutím donutila jeho maminku v životě mnohé změnit a uzpůsobit. Rozhodně však ani jednomu z nich nevzala radost ze života a motivaci zvládat úskalí, která tato nemoc do života přináší. A že jich není málo.

Jiřík při canisterapii. *Snímek archiv DCHCB*

Celodenní péči, potřebu pravidelných rehabilitací a nutnost obstarávání nezbytných zdravotních pomůcek ještě doplnila přísná bezlepková dieta. Se vším jsou spojené nemalé náklady. Část pomůcek hrazená zdravotními pojišťovnami bohužel zdaleka nepokryje běžnou potřebu, a právě zde pomohla loňská Tříkrálová sbírka.

Díky finanční podpoře určené na zakoupení nezbytných zdravotních pomůcek se může Jiřík cítit nejen psychicky, ale i fyzicky dobře při všech činnostech, které má rád. Dopoledne tráví ve stacionáři, který navštěvuje, odpoledne a o víkendech je s maminkou. Rád má koupání, procházky, poslech rytmické hudby, ochutnávání surovin, když maminka vaří, a vyráží i na návštěvy širší rodiny, kterou Jiřík bezmezně miluje.

„Moc děkuji za finanční pomoc, která proběhla dokonce ve dvou směrech. Výtěžek pomohl s úhradou asistenčních služeb, které jsou opravdu potřebné, jelikož Jiřík je dospělý muž a péče o něj je opravdu velmi náročná. Díky Tříkrálové sbírce jsme mohli využívat tyto asistenční služby v Centru Bazalka ve větší míře, což je vážně skvělé. Jiřík je v Bazalce moc rád a já mám větší prostor na odpočinek a načerpání nových sil a také na různé vyřizování potřebných věcí," děkuje Jiříkova maminka.

Českobudějovická Charita je s Jiříkovou rodinou v pravidelném kontaktu. Z loňské Tříkrálové sbírky přispěla rodině také na zakoupení automobilu, bez kterého už si péči o Jiříka a nezbytné přesuny maminka nedovede vůbec představit. Jak sama říká, nákup auta jim usnadnil život: „Využíváme ho s Jiříkem na cesty do školy, k lékaři, na rehabilitační pobyty, ale také i do bazénu nebo třeba na výlety. Moc si vážíme pomoci Charity a všem dárcům Tříkrálové děkujeme." ALENA FREMROVÁ

Jiří Bartoška: Chceme podpořit dobrou věc

Milí přátelé, všichni opět procházíme těžkým obdobím. Doufali jsme, že to zlé je již za námi a budeme naplno pracovat a prožívat věci, které máme rádi.

Snímek archiv MFF Karlovy Vary

Bohužel musíme znovu čelit ohrožení našeho zdraví i našich životů, řadu lidí pandemie dostala do neřešitelné ekonomické situace. Nejtíživější dopad má na ty nejpotřebnější. V minulosti jsme mnohokrát dokázali, že ve chvílích nesnází umíme prokázat dobré srdce a jsme připraveni pomoci nejen svým blízkým a přátelům, ale také lidem zcela neznámým. Loňská Tříkrálová sbírka je toho také dokladem.

Není důležité, kolik přispějeme

Je přirozené, hluboce lidské a potěšitelné, když myslíme i na druhé, a to nejen ve vánoční čas. Není důležité, kolik každý z nás přispěje či může přispět. Důležité je, že chceme podpořit dobrou věc a pomoci lidem v nouzi.

JIŘÍ BARTOŠKA,
prezident MFF Karlovy Vary

Andělé jezdí v červených autech

Režisérka DARIA HRUBÁ natáčí každý rok příběhy pomoci Charity. Odvysílá je pak ČT1 během Tříkrálového koncertu. Vypravili jsme se za ní na rozhovor během natáčení s Charitou Nový Hrozenkov.

Krátké spoty připravujete se svým štábem už řadu let. Navštívila jste mnoho charitních zařízení. Dokáže Vás Charita ještě něčím překvapit?
Vždycky! Natáčení pro Charitu pokaždé nahlodá můj skeptický pohled na naši společnost, což je skvělé. V běžném každodenním životě se totiž v průběhu roku nepotkávám s takovým návalem nezištných a obětavých lidí, kteří se dokážou nasadit pro druhé. Je úžasné, že právě takové lidi potkávám v těchto zařízeních. Jsou to lidé se srdcem na dlani.

Čím Vás zaujala hrozenkovská Charita a její „horalé"?
Představte si zasněženou chaloupku v kopcích, obraz jako z pohádky. Městský člověk se rozplývá nad tou nádherou, ale život na samotách je tvrdý. Udivuje mě skromnost, se kterou tu ti lidé žijí. Pracují na svých statcích, vše si sami vyprodukují. A doma je jim dobře. Jenomže jednou i na ně dolehne stáří a už to sami nezvládají. Hrozenkovská Charita je ale nenechává na holičkách. Pečovatelky za nimi jezdí desítky kilometrů denně na odlehlé samoty v červených autech, a ačkoli jsou to čtyřkolky, poslední stovky metrů s nákupem či obědem musí často dojít pěšky. Jsou to skuteční andělé, andělé v červených autech. Paní ředitelka má v týmu báječné lidi, dýchala z toho na nás při natáčení úžasná pospolitost. Věřím, že to bude jedna z nejlepších reportáží. A navíc, když vám nalije slivovičku téměř 101letý pán, musíte si dát, i kdybyste byli abstinenti, do každé nohy jednu. I on se v naší reportáži objeví.

Jste také autorkou scénáře Tříkrálového koncertu. Jaké to je, vysílat místo z divadla plného dětských koledníků z brněnského televizního studia?
Loni to tak bylo kvůli pandemii poprvé. Všichni z toho měli strach, ale nakonec jsme to celé posunuli do trochu odlehčené roviny a dobře to zafungovalo. Proto jsem tento model zopakovala i pro scénář Tříkrálového koncertu 2022. Tentokrát budou osvěžením herci Kuba Uličník a Michal Isteník, kteří podpoří moderátory Martinu Kociánovou s Honzou Čenským. Oba jsou schopní a vtipní improvizátoři, takže věřím, že vás pobaví. Sice se do televizního studia nakonec vůbec nedostanou, ale... A víc už neprozradím! Každopádně to bude stát za to.

Co byste popřála koledníkům letošní Tříkrálové sbírky?
Aby potkávali lidi, kteří si jich všimnou. Lidi, co nechodí se sklopenýma očima. Aby všem připomněli, že ta největší odměna patří tomu, který daroval a tím druhého učinil šťastnějším. Přeji, aby koledníci rozdali co nejvíce radosti.

JAN OULÍK

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT

v neděli 9. ledna 2022 od 18 hodin odvysílá v přímém přenosu ČT1.

Vystoupí: skupina Tata Bojs, Petr Bende, Dětské taneční studio Ondrášek, Lenka Nová za doprovodu Petra Maláska a Josefa Štěpánka.

Moderují: Martina Kociánová a Jan Čenský, v „zákulisí": Jakub Uličník a Michal Isteník.

ONLINE KOLEDA na www.trikralovasbirka.cz

DMS KOLEDA 30 (60 nebo 90) na číslo **87 777**

Trvalá podpora **DMS TRV KOLEDA 30** (60 nebo 90) na číslo **87 777**

Cena jedné SMS je 30, 60, 90 Kč. Více na www.darcovskasms.cz.

T··
NADACE České spořitelny
Česká televize
Český rozhlas
BRNO
Charita Česká republika